

Kā mainās zvirbuļveidīgo putnu aizlidošanas datums rudens migrācijā Latvijā (1989-2008)

Inga Freiberga^{1,2}, Oskars Keiņš^{2*}

¹Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes Zooloģijas un dzīvnieku ekoloģijas katedra,
Kronvalda bulv. 4, Rīga, LV-1586

²Ornitoloģijas laboratorija, Latvijas Universitātes Bioloģijas Institūts, Miera iela 3,
Salaspils, LV-2169

* e-pasts: oskars.keiss@lu.lv

Kopsavilkums

Rudens migrācijas aizlidošanas datuma analizēšanai izmantoti 20 gadu (1989–2008) dati par putnu ķeršanu Ziemeļaustrumlatvijā – Lejasciemā (57°16'N; 26°34'E). Katru gadu no 1. augusta līdz 30. septembrim putni tika ķerti ar tīkliem un gredzenoti. Par rudens migrācijas raksturlielumu katrai sugai izmantots tas datums, kad novērota attiecīgajā gadā noķerto putnu skaita mediāna. Ir iegūti dati par 11 sugām: ķivuli *Carduelis spinus*, sarkanrīklīti *Erithacus rubecula*, žubīti *Fringilla coelebs*, lielo zīlīti *Parus major*, peļkājīti *Prunella modularis*, zeltgalvīti *Regulus regulus*, melngalvas ķauķi *Sylvia atricapilla*, dārza ķauķi *S. borin*, čuņčiņu *Phylloscopus collybita*, vītīti *P. trochilus* un paceplīti *Troglodytes troglodytes*. Desmit sugām raksturīgas migrācijas fenoloģijas izmaiņas vienā vai otrā virzienā (t.i. tendence migrēt agrāk vai vēlāk). Vienīgā suga, kurai šādas izmaiņas nav konstatētas, ir sarkanrīklīte. Pētījumu periodā septiņām sugām novērota tendence migrēt arvien vēlāk rudenī, piecām sugām šī tendence ir statistiski būtiska, divām – nebūtiska: žubītei ($p=0.005$) lielajai zīlītei ($p<0.05$), zeltgalvītim ($p=0.005$), čuņčiņam ($p<0.03$), paceplītim ($p=0.005$), melngalvas ķauķim (n.s.) un vītītim (n.s.). Savukārt, četrām sugām vērojama statistiski nebūtiska tendence migrēt agrāk: dārza ķauķim (n.s.), ķivulim (n.s.) un peļkājītei (n.s.). Pētījums turpinās, apkopojot putnu ķeršanas datus no Papes Dienvidrietumlatvijā.